

4 εκατ.

Κατά την Κομισιόν η αύξηση επενδύσεων σε μόνωση και ενεργειακή απόδοση είναι πιθανόν να έχει θετικές επιπτώσεις στη δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα των τεχνικών - οικοδομικών έργων, στο πλαίσιο του οποίου πάνω από 4 εκατ. εργαζόμενοι θα χρειαστούν αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους.

[Ευρωπαϊκή Επιτροπή] Με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο και την ανάκαμψη

Μετάβαση προς μια «πράσινη» οικονομία

Του Νίκου Μπέλλου
nbellios@naftemporiki.gr

Η μετατόπιση προς μια «πράσινη» οικονομία θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο, θα οδηγήσει σε μια βιώσιμη και υψηλής ποιότητας απασχόληση, ενώ παράλληλα θα συμβάλει στην ανάκαμψη από την πρόσφατη οικονομική κρίση, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σε ανακοίνωσή της προς τα κράτη, στο πλαίσιο πρωτοβουλία για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της πράσινης οικονομίας, η Κομισιόν αναφέρει ότι το σημερινό μοντέλο, στο πλαίσιο του οποίου κάποιος «λαμβάνει, κατασκευάζει, καταναλώνει και απορρίπτει», θα μετακινηθεί σταδιακά προς ένα κυκλικό μοντέλο.

Η μετάβαση αυτή θα επιφέρει θεμελιώδεις μετασχηματισμούς σε ολόκληρη την οικονομία και σε ένα ευρύ φάσμα τομέων: θα δημιουργηθεί πρόσθετη απασχόληση, ορισμένες θέσεις εργασίας θα αντικατασταθούν, ενώ άλλες θα καθοριστούν εκ νέου.

Σύμφωνα με την Κομισιόν, σημαντική υπήρξε η δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα των περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών, οι οποίες συχνά αποκαλούνται «πράσινες θέσεις εργασίας», ακόμη και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Η απασχόληση στην Ε.Ε. αυξήθηκε από 3 σε 4,2 εκατ. μεταξύ του 2002 και του 2011 και κατά 20% στη διάρκεια των ετών της ύφεσης στον τομέα αυτό. Η διαύ-

σηση αυτού του ποσοστού θα οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση κατά 30% έως το 2030 και μπορεί να αυξήσει το ΑΕΠ κατά σχεδόν 1%, ενώ δημιουργεί περισσότερες από 2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας.

Όπως τονίζει, οι δυνατότες δημιουργίας θέσεων απασχόλησης που συνδέονται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την προστασία απόδοση, τη διαχείριση των αποβλήτων και των υδάτων, την ποιότητα του αέρα, την αποκατάσταση και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την ανάπτυξη πράσινων υποδομών είναι σημαντικές και είναι αναγκαίες σε μεταβολές του επιχειρηματικού κύκλου.

Ο τουρισμός και η ψυχαγωγία σε τόπους του δικτύου Natura 2000 εκτιμάται ότι θα στηρίξουν άμεσα περίπου 8 εκατομμύρια θέσεις εργασίας, που αντιστοιχούν στο 6% της συνολικής απασχόλησης στην Ε.Ε. Η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλή-

των μπορεί να δημιουργήσει περισσότερες από 400.000 νέες θέσεις εργασίας και η επανεξέταση της νομοθεσίας για τα απόβλητα που προτείνεται τώρα από την Επιτροπή μπορεί να δημιουργήσει περίπου 180.000 θέσεις απασχόλησης, ενώ παράλληλα θα μπορούσαν να ανοίξουν νέες αγορές, να γίνει καλύτερη χρήση των πόρων, να μειωθεί η εξάρτηση από τις εισαγωγές πρώτων υλών, καθώς και να μειωθεί η περιβαλλοντική επιβάρυνση.

“Τουρισμός και ψυχαγωγία σε τόπους του δικτύου Natura 2000 εκτιμάται ότι θα στηρίξουν άμεσα περίπου 8 εκατ. θέσεις εργασίας, που αντιστοιχούν στο 6% της συνολικής απασχόλησης στην Ε.Ε.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η μετάβαση στην «πράσινη» ανάπτυξη θα πρέπει να υποστηριχτεί με κοινοτικά και εθνικά μέσα. Από την Ε.Ε. μέσω των διαρθρωτικών ταμείων και από τα κράτη-μέλη μέσω της μετατόπισης της φορολογίας από την εργασία στη φορολογία για περιβαλλοντικούς λόγους.

Ειδικότερα, τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία της Ε.Ε. αποτελούν βασικές πηγές επενδύσεων για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Τα κύρια χρηματοδοτικά μέσα της Ε.Ε. για την υποστήριξη της απόκτησης δεξιοτήτων, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη μετάβαση σε μια πιο «πράσινη» οικονομία περιλαμβάνουν τα εξής:

■ Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) μπορεί να στηρίξει τη μετάβαση του εργατικού δυναμικού προς φιλικότερες για το περιβάλλον θέσεις απασχόλησης, να συμβάλει στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και στη βελτίωση των συστημάτων (μαζί με άλλους μέσω της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών).

■ Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) που υποστηρίζει τις επενδύσεις στην αποδοτικότητα της ενέργειας και των πόρων, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση των αποβλήτων και του ύδατος, τις πράσινες υποδομές, τη διατήρηση και την προστασία της βιοποικιλότητας, την οικολογική καινοτομία, τις εκπαιδευτικές υποδομές και την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία όσον αφορά τις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

■ Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) θα υποστηρίζει τις επενδύσεις στη γεωργία, τη δασοκομία, το περιβάλλον, τις αγροτικές επιχειρήσεις και τις υποδομές, όπως, μεταξύ άλλων, τις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην ενεργειακά αποδοτικότητα, στη διαχείριση των πόρων (νερό, απόβλητα, γη) και στην καινοτομία.

“Η απασχόληση στην Ε.Ε. αυξήθηκε από 3 σε 4,2 εκατ. μεταξύ 2002 και 2011 και κατά 20% στη διάρκεια των ετών της ύφεσης στον τομέα περιβαλλοντικών αγαθών, σύμφωνα με την Κομισιόν.

Ο ρόλος της Κομισιόν

▼ Για να δοθεί ώθηση στη δημιουργία θέσεων εργασίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

■ θα υποστηρίξει την ανάπτυξη μεθοδολογιών για αξιολόγηση του αντίκτυπου που έχουν στις δεξιότητες και την απασχόληση οι επενδύσεις, ιδίως μέσω τεχνικής βοήθειας, ανταλλαγής ορθών πρακτικών, δοκιμαστικών σχεδίων, καθώς και δράσεων ευαισθητοποίησης για το 2014 και το 2015.

■ θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί τη μεταρρύθμιση της περιβαλλοντικής φορολογίας στα κράτη-μέλη στο πλαίσιο του συστημίου των οικονομικών πολιτικών (Ευρωπαϊκό Εξάμηνο).

■ θα υποστηρίξει την ανάπτυξη καινοτομίας στον τομέα των «πράσινων» δημοσίων συμβάσεων, μέσω καθοδήγησης σχετικά με τη βέλτιστη αξιοποίησή τους, σύμφωνα με την πρόσφατα εγκριθείσα μεταρρύθμιση των δημοσίων συμβάσεων και θα διευκολύνει τη δημιουργία δικτύων δημοσίων αρχών για τις «πράσινες» δημόσιες συμβάσεις.

■ θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τις κοινωνικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δραστηριοποιούνται στην «πράσινη» οικονομία, καθώς και την πρόσβαση στην «πράσινη» μικροχρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος EaS.

■ θα ενθαρρύνει οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο να προωθήσουν την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των παρόχων μικροχρηματοδότησης στον τομέα της «πράσινης» μικροχρηματοδότησης.

■ θα ενθαρρύνει τη στοχευμένη υποστήριξη, που παρέχεται, βάσει του «πράσινου» σχεδίου δράσης για τις μμε, μέσω χρηματοδότησης σε επίπεδο Ε.Ε. και μέσω δικτύων για τη στήριξη των μμε (π.χ. το Enterprise Europe Network), με στόχο κυρίως την αναβάθμιση των «πράσινων» δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού των μμε.

Μετατόπιση από τη φορολόγηση της εργασίας

▼ Σύμφωνα με την Κομισιόν, μια μετατόπιση από τη φορολόγηση της εργασίας προς μία φορολογία λιγότερο επιζήμια για την ανάπτυξη, όπως φόροι κατανάλωσης, ιδιοκτησίας και περιβαλλοντικοί φόροι, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τόσο την αύξηση της απασχόλησης όσο και τη μείωση των εκπομπών και της ρύπανσης.

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να εξετάζονται τις επιπτώσεις που έχουν στην απασχόληση οι στοχευμένες μειώσεις του κόστους της εργασίας, π.χ. όσον

αφορά τους ανειδίκευτους εργαζόμενους σε σύγκριση με τις συνολικές περικοπές, καθώς και τον διανεμητικό αντίκτυπο από τη μετατόπιση προς περιβαλλοντικούς φόρους. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση αποτελεί ένα πρόβλημα για κάθε νεοσύστατη επιχείρηση και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην «πράσινη» οικονομία δεν αποτελούν εξαίρεση.

Η Επιτροπή, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συγκρότησε τον χρηματοδοτικό μηχανισμό φυσικού

κεφαλαίου για να υποστηρίξει, μεταξύ άλλων, έργα που συνδέονται με το φυσικό κεφάλαιο και τις μικρές και καινοτόμες επιχειρήσεις υπέρ της βιοποικιλότητας της μικροχρηματοδότησης στην Ευρώπη είχε ως αποτέλεσμα περισσότερα από το 30% των παρόχων μικροπιστώσεων να παρέχει πράσινες μικροπιστώσεις και ένα επιπλέον 10% να αναπτύσσει επί του παρόντος τέτοιου είδους

πιστώσεις. Η κοινωνική οικονομία και οι κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν σημαντικό δυναμικό για την παροχή υψηλής ποιότητας απασχόληση σε τομείς όπως η ενεργειακή απόδοση και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η βιολογική γεωργία και ο οικολογισμός ή η κυκλική οικονομία με δραστηριότητες που σχετίζονται με την επαναχρησιμοποίηση, την επιδιόρθωση και την ανακύκλωση.

Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, το 42% των μμε έχει του-

λάχιστον έναν εργαζόμενο με πλήρη ή μερική απασχόληση σε «πράσινη» θέση εργασίας, αύξηση 5% από το 2012, ποσοστό που αντιστοιχεί σε περισσότερα από 20 εκατομμύρια «πράσινων» θέσεων εργασίας στο σύνολο της Ε.Ε. Το «πράσινο» σχέδιο δράσης για τις μμε περιλαμβάνει δράσεις με σκοπό τη στήριξη της «πράσινης» επιχειρηματικότητας για την ανάπτυξη καινοτομικών μοντέλων και μοντέλων που βασίζονται στην κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις του μέλλοντος.